

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen

z języka polskiego dla klas 4

„Słowa na start!”

Wydawnictwo Nowa Era

rok szkolny 2026/2027

Wymagania edukacyjne z języka polskiego są zgodne z:

- Podstawą programową kształcenia ogólnego,
- Programem nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – „Słowa na start!” Wydawnictwo Nowa Era,
- Statutem szkoły.

W dokumencie ujęto wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego. Podano wymagania niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej, dostatecznej, dobrej, bardzo dobrej i celującej. Na każdą kolejną wyższą ocenę uczeń musi także spełnić wymagania przyporządkowane ocenie niższej.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wszystkich wymagań na ocenę dopuszczającą.

Dla uczniów posiadających opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wymagania są dostosowane indywidualnie do wskazań.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy IV

Obszar I Komunikacja

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: słucha uważnie innych wypowiada się na podany temat przedstawia podstawowe informacje o sobie wyraża swoje emocje i potrzeby używa zwrotów grzecznościowych. rozpoznaje nadawcę, odbiorcę oraz gesty i mimikę (komunikację niewerbalną). wyjaśnia swoimi słowami pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi i grzeczność językowa	Uczeń: przekazuje swoje myśli w zrozumiały sposób stosuje odpowiedni sposób zwracania się do rozmówcy opisuje siebie, swoje zainteresowania, emocje i potrzeby odczytuje znaczenie gestów, mimiki i tonu głosu odróżnia komunikację słowną od niewerbalnej wykorzystuje pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi i grzeczność językowa podczas rozmowy o różnych sytuacjach komunikacyjnych	Uczeń: wyraża i uzasadnia swoje zdanie w uporządkowanej wypowiedzi dobiera odpowiednie słowa i formę wypowiedzi do sytuacji i rozmówcy opowiada o swoich doświadczeniach i zainteresowaniach w uporządkowany sposób wyraża emocje i potrzeby w sposób odpowiedni do sytuacji. wyjaśnia, jak gesty, mimika i ton głosu wpływają na znaczenie wypowiedzi poprawnie posługuje się pojęciami dotyczącymi komunikacji	Uczeń: prowadzi rozmowę, nawiązując do wypowiedzi rozmówcy dostosowuje sposób wypowiedzi do celu i odbiorcy stosuje zasady grzeczności językowej i kulturalnie wyraża emocje uzasadnia swoje zainteresowania, odwołując się do własnych doświadczeń odnosi się do argumentów rozmówcy i broni własnego zdania opisuje sytuacje komunikacyjne, wykorzystując poznane pojęcia dotyczące komunikacji	Uczeń: świadomie komunikuje się w różnych sytuacjach i buduje dobre relacje aktywnie uczestniczy w rozmowie z szacunkiem dla rozmówców prezentuje siebie w sposób ciekawy, spójny i dostosowany do odbiorcy reaguje na nieodpowiednie wypowiedzi formułuje i uzasadnia swoje stanowisko, uwzględniając argumenty innych ocenia wpływ komunikacji słownej i niewerbalnej na relacje między ludźmi. wspiera dobrą komunikację i współpracę w grupie

Obszar II Odbiór tekstów kultury

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: rozpoznaje teksty literackie, film, teatr, muzykę i komiks rozpoznaje temat utworu rozpoznaje emocje nadawcy oraz cel wypowiedzi wskazuje bohatera, miejsce, czas i wydarzenia rozpoznaje narratora, podmiot mówiący oraz nastrój utworu rozpoznaje utwory narracyjne, liryczne i patriotyczne rozpoznaje fragmenty utworu, które wywołują śmiech, wzruszenie lub strach odczytuje tekst głośno z zachowaniem podstawowej poprawności rozpoznaje świat realistyczny i fantastyczny wymienia epitet, porównanie, wyliczenie, powtórzenie, wyraz dźwiękonaśladowczy i rym wyjaśnia pojęcia: fikcja, utwór realistyczny, utwór fantastyczny, baśń, legenda, opowiadanie, bohater, świat przedstawiony, narrator, podmiot mówiący, epitet, porównanie, wyliczenie,	Uczeń: nazywa cechy tekstów należących do np. filmu, teatru, komiksu i literatury wyjaśnia temat utworu oraz wartości, które przedstawia opisuje swoje wrażenia po przeczytaniu utworu opisuje świat przedstawiony, bohaterów i wydarzenia porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej czyta głośno z odpowiednim tempem i intonacją odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych wskazuje środki językowe, także metaforę i opisuje ich wpływ na odbiorcę posługuje się poznanymi pojęciami podczas omawiania utworu	Uczeń: uzasadnia swoje zdanie o utworze, odwołując się do jego treści uzasadnia swoje odczucia po przeczytaniu utworu porównuje bohaterów oraz ocenia ich postępowanie odnosi wydarzenia i bohaterów do własnych doświadczeń wyjaśnia, jak środki językowe, nastrój i świat przedstawiony wpływają na odbiór utworu czyta głośno, oddając nastrój i emocje utworu wyjaśnia, czym różni się świat realistyczny od fantastycznego odczytuje sens środków językowych, w tym metafor wykorzystuje poznane pojęcia literackie podczas pracy z utworem	Uczeń: porównuje różne teksty kultury i wyjaśnia, w jaki sposób przedstawiają bohaterów, wydarzenia i emocje wyjaśnia, jak czas i miejsce powstania utworu pomagają lepiej go zrozumieć ocenia, jak elementy realistyczne, fantastyczne i środki językowe wpływają na odbiór utworu wyjaśnia znaczenie zachowania bohaterów i przesłania utworu wyjaśnia znaczenie wartości przedstawionych w baśniach i legendach dobiera sposób głośnego czytania do charakteru utworu i jego nastroju.	Uczeń: ocenia wpływ różnych tekstów kultury na swoje emocje, poglądy i sposób myślenia tworzy własny sposób odczytania utworu, odwołując się do przykładów z tekstu świadomie interpretuje głosowo tekst, oddając jego sens i emocje wyjaśnia, jak środki językowe i zabiegi artystyczne wpływają na odbiór utworu odnosi problematykę utworu do własnych doświadczeń i współczesnego świata

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
powtórzenie, metafora (przenośnia), wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy				

Obszar III Świadomość językowa

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: rozpoznaje samogłoski, spółgłoski i sylaby. rozpoznaje rzeczownik, czasownik i przymiotnik, przyimek rozpoznaje zdanie pojedyncze, równoważnik zdania oraz zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe korzysta ze słownika, aby sprawdzić znaczenie wyrazu. rozpoznaje synonimy, antonimy oraz wyrazy neutralne i wartościujące zapisuje wyrazy zgodnie z zasadami ortografii dotyczącymi wymiany głosek w wyrazach pokrewnych stosuje kropkę, znak zapytania i wykrzyknik rozpoznaje przecinek, cudzysłów i dwukropek	Uczeń: odróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe rozpoznaje i nazywa podstawowe formy gramatyczne poznanych części mowy buduje poprawne zdania pojedyncze, równoważniki zdań oraz zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe korzysta z różnych słowników i źródeł informacji. stosuje w wypowiedziach synonimy, antonimy oraz wyrazy neutralne i wartościujące odróżnia znaczenie dosłowne od przenośnego w prostych przykładach stosuje poznane zasady ortografii i interpunkcji	Uczeń: poprawnie dzieli wyrazy na głoski i sylaby stosuje poprawne formy gramatyczne poznanych części mowy stosuje w wypowiedzi różne typy zdań odpowiednio do celu wypowiedzi wyjaśnia znaczenie wyrazów w zależności od kontekstu wypowiedzi dobiera odpowiednie słownictwo, w tym synonimy, antonimy i wyrazy wartościujące. pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym	Uczeń: bada budowę głoskową wyrazów oraz wyjaśnia różnice między rodzajami głosek przekształca zdania i równoważniki zdań odpowiednio do celu wypowiedzi wyjaśnia, jak dobór słów wpływa na znaczenie i odbiór wypowiedzi wykorzystuje słowniki i inne źródła informacji do sprawdzania potrzebnych wiadomości dostrzega błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne we własnych wypowiedziach	Uczeń: świadomie wykorzystuje wiedzę o głoskach i sylabach podczas mówienia i pisania świadomie wykorzystuje części mowy i ich formy do tworzenia poprawnych i ciekawych wypowiedzi świadomie dobiera słownictwo odpowiednio do celu, sytuacji i odbiorcy ocenia i poprawia swoje wypowiedzi pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym świadomie korzysta ze słowników i innych źródeł informacji podczas tworzenia wypowiedzi

Obszar IV Tworzenie wypowiedzi

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: zapisuje podstawowe informacje w uporządkowanej formie układa proste pytania do tekstu tworzy prosty plan odtwórczy tekstu przedstawia własne zdanie pisze krótką wiadomość lub e-mail według wzoru opisuje przedmiot, postać lub krajobraz prostymi zdaniami tworzy krótkie opowiadanie na podany temat rozpoznaje wstęp, rozwinięcie i zakończenie oraz stosuje akapity stosuje akapity w krótkich wypowiedziach pisemnych	Uczeń: sporządza notatki w różnych formach (plan, tabela, punkty) układa pytania dotyczące treści i bohaterów tekstu tworzy plan odtwórczy w formie zdań lub równoważników zdań przedstawia swoje zdanie w uporządkowanej wypowiedzi redaguje wiadomość i e-mail zgodnie z zasadami redaguje opis oraz charakteryzuje bohatera zgodnie z celem wypowiedzi, uwzględniając istotne cechy danej formy wypowiedzi tworzy opowiadanie z zachowaniem kolejności wydarzeń stosuje właściwą kompozycję i podział na akapity	Uczeń: dobiera odpowiednią formę notatki do celu pracy tworzy pytania dotyczące problematyki tekstu przekształca plan ze zdań na równoważniki zdań i odwrotnie uzasadnia swoje zdanie tworzy wypowiedzi użytkowe odpowiednie do celu i odbiorcy tworzy dłuższe wypowiedzi opisowe i twórcze tworzy opowiadanie o zróżnicowanej fabule i kompozycji buduje spójną wypowiedź ze wstępem, rozwinięciem i zakończeniem	Uczeń: wybiera najważniejsze informacje i tworzy funkcjonalną notatkę wybiera najważniejsze informacje z tekstu, aby ułożyć pytania i plan odtwórczy opracowuje uporządkowany plan odtwórczy tekstu uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do przykładów lub własnych doświadczeń redaguje rozbudowane i spójne wypowiedzi użytkowe redaguje rozbudowane opisy i charakterystyki odpowiednie do celu wypowiedzi tworzy opowiadanie o świadomie zaplanowanej kompozycji i ciekawym przebiegu wydarzeń dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi dostrzega błędy w zakresie kompozycji wypowiedzi	Uczeń: tworzy samodzielne i przejrzyste notatki z różnych źródeł informacji formułuje pytania rozwijające analizę i interpretację tekstu tworzy samodzielnie logiczny plan odtwórczy tekstu przekonuje odbiorcę do swojego zdania, używając trafnych argumentów tworzy funkcjonalne i estetyczne wypowiedzi użytkowe dostosowane do sytuacji komunikacyjnej i odbiorcy tworzy oryginalne twórcze wypowiedzi o zróżnicowanej kompozycji, fabule i kreacji świata przedstawionego, świadomie wykorzystując środki językowe świadomie wykorzystuje kompozycję i układ graficzny, aby stworzyć spójne i czytelne wypowiedzi koryguje błędy w zakresie kompozycji

Obszar V Rozwijanie umiejętności autorefleksji i tworzenie tożsamości

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: nazywa wartości ważne dla siebie wymienia wspólnoty, do których należy wymienia role, które pełni w rodzinie, szkole i grupie rówieśniczej wskazuje sytuacje, w których angażuje się w naukę dokonuje samooceny swojego procesu uczenia, stosując proste techniki nazywa swoje mocne strony i trudności rozpoznaje i nazywa własne emocje oraz emocje innych	Uczeń: opisuje wartości ważne dla siebie opisuje wspólnoty, do których należy oraz wartości z nimi związane opisuje swoje role i obowiązki opisuje swoje zaangażowanie w naukę oraz czynniki, które pomagają lub utrudniają uczenie się opisuje swoje mocne strony i trudności, podając proste przykłady z własnego doświadczenia opisuje własne emocje i wskazuje sytuacje, w których się pojawiają	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego wartości są ważne dla niego i innych wyjaśnia znaczenie wspólnot w życiu człowieka wyjaśnia znaczenie swoich ról i obowiązków ocenia swoje zaangażowanie w naukę i planuje, jak je rozwijać wyjaśnia, jak jego mocne strony i trudności wpływają na naukę wyjaśnia wpływ emocji na swoje zachowanie i relacje z innymi	Uczeń: porównuje wartości ważne w różnych wspólnotach wyjaśnia wpływ wspólnot na postawy człowieka porównuje role pełnione w różnych wspólnotach i wyjaśnia związane z nimi prawa oraz obowiązki ocenia skuteczność swoich działań w nauce i planuje dalszy rozwój analizuje swoje mocne strony i trudności oraz planuje sposoby ich rozwijania odróżnia emocje od sposobów ich wyrażania i ocenia ich wpływ na relacje	Uczeń: ocenia wpływ wartości na swoje postawy i decyzje wyjaśnia, jak wspólnoty pomagają budować tożsamość i odpowiedzialność za innych świadomie wykorzystuje swoje role do budowania dobrych relacji i współpracy wykorzystuje autorefleksję do planowania własnego rozwoju wykorzystuje wiedzę o swoich mocnych stronach i trudnościach do rozwijania swoich umiejętności proponuje sposoby budowania empatycznych i odpowiedzialnych relacji z innymi

Obszar VI Elementy edukacji medialnej

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: wyszukuje potrzebne informacje w podanym źródle	Uczeń: wyszukuje potrzebne informacje w różnych źródłach	Uczeń: porównuje informacje z różnych źródeł i sprawdza, czy są zgodne z tematem	Uczeń: wybiera najbardziej przydatne informacje z różnych źródeł i uzasadnia swój wybór	Uczeń: ocenia wiarygodność informacji z różnych źródeł

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
korzysta z wybranego źródła informacji, aby zdobyć wiedzę na dany temat wymienia zasady higieny cyfrowej rozpoznaje zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu, telefonu, komputera i gier	wybiera źródła informacji pomocne w rozwijaniu własnych zainteresowań opisuje zasady bezpiecznego i zdrowego korzystania z Internetu, telefonu, komputera i gier wymienia skutki nadmiernego korzystania z ekranów	wykorzystuje informacje z różnych źródeł do poszerzania wiedzy wyjaśnia , dlaczego zbyt długie korzystanie z technologii i nadmiar informacji mogą utrudniać naukę i odpoczynek stosuje zasady higieny cyfrowej podczas korzystania z technologii	łączy w swojej wypowiedzi ustnej lub pisemnej informacje z różnych źródeł ocenia swoje nawyki związane z korzystaniem z technologii i planuje, jak korzystać z niej zdrowiej i bezpieczniej	tworzy własne wypowiedzi, wykorzystując sprawdzone informacje z różnych źródeł uzasadnia , jak higiena cyfrowa pomaga dbać o zdrowie, dobre relacje i lepiej się uczyć

Obszar VII Praktyki lekturowe

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
Uczeń: wybiera tekst zgodny ze swoimi zainteresowaniami określa czas i sposób czytania wybranego tekstu nazywa swoje pierwsze wrażenia po przeczytaniu tekstu czyta w określonym czasie wskazane 4 dłuższe teksty literackie wskazuje poruszane w nich tematy, np. dom, rodzinę, przyjaźń i emocje rozpoznaje baśnie i legendy	Uczeń: wyjaśnia , dlaczego wybrał dany tekst planuje kolejne etapy czytania opisuje swoje odczucia po przeczytaniu tekstu opisuje bohaterów, wydarzenia i problemy przedstawione w lekturze dotyczące doświadczeń bliskich uczniom opisuje bohaterów, wydarzenia i tematykę baśni oraz legend wskazuje cechy utworów narracyjnych, lirycznych	Uczeń: uzasadnia wybór tekstów, odwołując się do swoich zainteresowań dostosowuje sposób czytania do długości i trudności tekstu uzasadnia swoje wrażenia, odwołując się do treści utworu wyjaśnia , jak wydarzenia i problemy z utworu łączą się z doświadczeniami bohaterów i czytelników wyjaśnia znaczenie wartości przedstawionych w baśniach i legendach	Uczeń: porównuje różne teksty i uzasadnia swoje wybory czytelnicze tworzy plan czytania dostosowany do własnych potrzeb porównuje swoje odczucia z reakcjami innych odbiorców porównuje sytuacje i wartości przedstawione w lekturach z własnymi doświadczeniami oraz współczesnym światem	Uczeń: ocenia wpływ czytanych tekstów na swoje zainteresowania i rozwój czytelniczy ocenia skuteczność własnego planu czytania i wprowadza potrzebne zmiany ocenia wpływ przeczytanych tekstów na swoje emocje, przemyślenia i postawy wyciąga wnioski z przeczytanych tekstów i odnosi je do własnego życia oraz współczesnego świata

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
rozpoznaje utwory narracyjne, liryczne i patriotyczne, w tym „Mazurek Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego rozpoznaje film, teatr, muzykę, malarstwo, rzeźbę i komiks jako teksty kultury	i patriotycznych, także w „Mazurku Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego wymienia cechy różnych tekstów kultury	wyjaśnia tematykę, przesłanie i wartości różnych utworów , także w „Mazurku Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego wyjaśnia, jak środki wyrazu wpływają na odbiór różnych tekstów kultury	wyjaśnia wpływ baśni i legend na kulturę porównuje sposoby przedstawiania wydarzeń, emocji i wartości w różnych utworach, także w „Mazurku Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego ocenia wpływ różnych tekstów kultury na odbiorcę	wyjaśnia, dlaczego warto czytać różne utwory, w tym „Mazurka Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego tworzy własną interpretację tekstu kultury i uzasadnia ją przykładami z utworu